

Motion till riksdagen 2025/26:860

av **Magnus Manhammar (S)**

Rättvis konkurrens genom effektiv tillsyn av förpackningsansvaret

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ökad tillsyn av producentansvaret för förpackningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsynen ska motverka snedvriden konkurrens och skydda konsumenterna från oproportionerliga kostnader och tillkännager detta för regeringen.

Stärkt tillsyn av producentansvar för förpackningar

Sedan den 1 januari 2023 gäller förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Från den 1 januari 2024 har kommunerna det operativa ansvaret för att samla in hushållens förpackningsavfall, finansierat av producenterna. Förordningen kräver att producenter senast den 1 november 2023 anlitade en av Naturvårdsverket godkänd producentansvarsorganisation. Trots detta uppskattar branschen att över 3 000 företag ännu inte är anslutna, vilket snedvrider konkurrensen och försvagar finansieringen av insamling och återvinning.

För att systemet ska fungera behöver tillsynen fungera i praktiken, inte bara i teorin. Naturvårdsverket har en central roll men saknar i dag tillräckliga resurser för att bedriva uppsökande tillsyn i den omfattning som krävs. Att skärpa regelverket utan att samtidigt ge myndigheten verktyg, personal och budget innebär en risk för att regelbrott fortsätter utan konsekvenser. Regeringen behöver därför se över möjligheten till stärkt tillsyn och till att Naturvårdsverket får tydliga uppdrag att kontrollera att alla producenter tar sitt ansvar.

Samtidigt finns invändningar som måste tas på allvar. Hårdare krav och ökade kostnader för producenter riskerar att i slutändan leda till högre priser för konsumenter. Det är därför viktigt att regeringen följer utvecklingen noga och överväger åtgärder för

att minska risken för att hushåll med små marginaler drabbas oproportionerligt. Tillsynen ska i första hand träffa de företag som medvetet undviker sitt ansvar, inte belasta ansvarstagande producenter eller försvaga konsumenternas köpkraft mer än nödvändigt.

Genom att kombinera rättvisa spelregler, tydlig tillsyn och tillräckliga resurser till Naturvårdsverket kan vi uppnå en effektiv återvinning och säkerställa att de producenter som följer lagen inte missgynnas. Det är en förutsättning för att Sverige ska nå sina återvinningsmål och bygga ett långsiktigt hållbart system.

Magnus Manhammar (S)